

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 10 Δεκεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Γερασιμούλα- Μαρία Δρακονταειδή, Πρόεδρος- Εισηγήτρια, Μαργαρίτα Κανάβα και Ειρήνη Αψοκάρδου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 4-11-2019 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1358/05-11-2019 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ..., οδός ..., αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 175/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής με την οποία αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η απόρριψη της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας στο Τμήμα 3 του διαγωνισμού.

Με την προδικαστική προσφυγή της η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το προσβαλλόμενο σκέλος που αφορά την απόρριψη της τεχνικής της προσφοράς και να γίνει δεκτή η συμμετοχή της στη διαγωνιστική διαδικασία ώστε να αξιολογηθεί η τεχνική προσφορά της.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Γερασιμούλα-

Μαρία Δρακονταειδή

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 600,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., την από 4.11.2019 πληρωμή στην Εθνική Τράπεζα και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο αποτελεί το κατώτερο ποσό νομίμου παραβόλου και υπολογίζεται βάσει της προϋπολογισθείσας αξίας του Τμήματος 3 της σύμβασης, στο πλαίσιο του οποίου ασκείται η παρούσα προσφυγή, χωρίς Φ.Π.Α., ήτοι 27.000,00 ευρώ.

2. Επειδή, με την με την υπ. αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη προκηρύχθηκε δημόσιος διεθνής ανοικτός διαγωνισμός για την «*Προμήθεια Μηχανημάτων Έργου, Οχημάτων και Συνοδευτικού Εξοπλισμού*», συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 111.516,13 ευρώ άνευ Φ.Π.Α. (24%). Ο διαγωνισμός χωρίζεται σε τρία τμήματα και κριτήριο ανάθεσης αυτού είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης. Το Τμήμα 3 του διαγωνισμού, στο πλαίσιο του οποίου ασκείται η υπό κρίση προσφυγή, αφορά στην προμήθεια κλαδοθριμματιστικής μονάδας σε τρέιλερ ισχύος κινητήρα 25 ίππων και άνω με καύσιμο πετρέλαιο.

3. Επειδή, περίληψη της παρούσας διακήρυξης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 19-08-2019 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στις 22-08-2019 στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ. ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος ... για το Τμήμα 3 του διαγωνισμού.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 4-11-2019 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 23-10-2019. Σημειώνεται ότι εν προκειμένω η δεκαήμερη καταληκτική προθεσμία άσκησης της προσφυγής, η οποία άρχεται από την επομένη της ασκήσεως αυτής, συνέπιπτε με ημέρα Σάββατο (02-11-2019), ήτοι κατά νόμον εξαιρετέα ημέρα, νομίμως, επομένως, η προσφυγή ασκήθηκε κατά την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα. β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν . 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα, η οποία συμμετείχε στο διαγωνισμό και υπέβαλλε προσφορά με αριθμ. συστήματος 151922 θεμελιώνει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης απόφασης σχετικά με την απόρριψη της προσφοράς της, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

7. Επειδή, η προσφεύγουσα, πέραν της ακύρωσης της προσβαλλόμενης, αιτείται, επίσης, γίνει δεκτή η συμμετοχή της στη διαγωνιστική διαδικασία ώστε να αξιολογηθεί η τεχνική προσφορά της, ωστόσο, το αίτημα αυτό απαραδέκτως προβάλλεται, καθώς η ΑΕΠΠ επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνει την παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 367 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και δεν έχει εξουσία να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣΤΕ 54/2018).

8.Επειδή, στις 7-11-2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής στην έτερη συμμετέχουσα στη διαγωνιστική διαδικασία, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

9.Επειδή, με την υπ' αριθμ. 1715/2019 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις με αριθμ. Πρωτ. 17649/11-11-2019 απόψεις της μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία και ειδικότερα στο Τμήμα 3 στο πλαίσιο του οποίου ασκείται η παρούσα προσφυγή συμμετείχαν τρεις οικονομικοί φορείς, ήτοι η προσφεύγουσα, η εταιρεία ΑΒΕΕΕ και η εταιρεία ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με τις υπ'αριθμ. 151922, 149989, 152677, αντίστοιχα, προσφορές τους. Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το με αριθμ. 16321/2019 πρακτικό για την αξιολόγηση του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική προσφορά», σύμφωνα με το οποίο η προσφορά της προσφεύγουσας απορρίφθηκε με την εξής αιτιολογία: «[...]5. Υπεύθυνη δήλωση ΜΗ ΨΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ της ..., νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας ... δηλώνει ότι: α) αποδέχεται την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης της προμήθειας στον διαγωνιζόμενο. β) θα καλύψει τον Δήμο με ανταλλακτικά τουλάχιστον για 10 έτη, ακόμη και απευθείας αν αυτό κριθεί σκόπιμο. γ) θα καλύψει τον Δήμο με την προσφερόμενη εγγύηση ακόμη και απευθείας αν αυτό απαιτηθεί. Σύμφωνα με το άρθρο 8 : Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων της Απόφαση Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης 56902/215/19.05.2017 (ΦΕΚ 1924/02.06.2017 τεύχος Β') στην παράγραφο 3 αναφέρεται: Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας. Ως εκ τούτου, η παραπάνω υπεύθυνη δήλωση δε γίνεται αποδεκτή. Δεδομένου ότι ζητείται επί ποινή αποκλεισμού δεν πληρούνται οι όροι και προδιαγραφές της εν λόγω διακήρυξης οπότε και η εταιρεία ... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ως υποψήφιος ανάδοχος απορρίπτεται[...].

13. Επειδή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία εγκρίθηκε το παραπάνω, με αριθμ. 16321/2019, πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, αποφασίστηκαν τα ακόλουθα: «[...]Την απόρριψη της προσφοράς για το τμήμα 3: Προμήθεια κλαδοθριμματιστικής μονάδας σε τρέϊλερ, ισχύος κινητήρα 25HP και άνω, με καύσιμο πετρέλαιο (diesel) των εταιρειών: 1.1 ... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΦΜ: ... για τους λόγους που αναφέρονται παραπάνω 1.2 ΑΒΕΕΕ, ΑΦΜ: ... για τους λόγους που αναφέρονται παραπάνω 2. την αποδοχή των προσφορών: [...]2.2 Για το τμήμα 3: Προμήθεια κλαδοθριμματιστικής μονάδας σε τρέϊλερ, ισχύος κινητήρα 25HP και άνω, με καύσιμο πετρέλαιο (diesel) της εταιρείας ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με ΑΦΜ: ... και τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας δεδομένου ότι οι προσφορές τους είναι σύμφωνες με τους όρους της διακήρυξης. [...]Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.4 της παρούσας.»

14. Επειδή, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα ακόλουθα: «[...] Σύμφωνα με την αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς μας, όπως αυτή αποτυπώνεται στο συμπροσβαλλόμενο με αριθμ. 16321/ 16.10.2019 Πρακτικό της Επιτροπής διαγωνισμού, η προσφορά μας απορρίφθηκε επειδή υποβάλαμε μία υπεύθυνη δήλωση του επίσημου αντιπροσώπου της κατασκευάστριας εταιρείας του προσφερόμενου κλαδοθριμματιστή, σύμφωνα με σχετική απαίτηση της παραγράφου 2.4.3.2. της διακήρυξης, η οποία δεν

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

έφερε ψηφιακή υπογραφή. Πιο συγκεκριμένα προς υποστήριξη της άποψής της για την υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής της υπεύθυνης δήλωσης, η οποία προσκομίζεται σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης με την τεχνική προσφορά και δεν συνδέεται με κανέναν τρόπο με στήριξη τρίτου, η Επιτροπή διαγωνισμού επικαλείται το άρθρο 8 παρ. 3 της ΥΑ56902/215/19-05-2017. Η ως άνω αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς μας είναι παντελώς αβάσιμη και καθ' ουδένα τρόπο σχετίζεται με την επικαλούμενη διάταξη της ΥΑ περί λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ. Από την παραπάνω διάταξη με σαφήνεια συνάγεται ότι μόνο τα έγγραφα που συντάσσονται και εκδίδονται από τον προσφέροντα οικονομικό φορέα φέρουν κατά την υποβολή τους ψηφιακή υπογραφή του ίδιου του οικονομικού φορέα (βλ. ΑΕΠΠ 253/2018 σκ.52). Εν προκειμένω, η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση προβλέπεται στο άρθρο 2.4.3.2 της διακήρυξης, από το οποίο προκύπτει εναργώς ότι ζητείται μία υπεύθυνη δήλωση είτε του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου κατασκευής του προσφερόμενου είδους είτε του επίσημου αντιπροσώπου του στην Ελλάδα, με συγκεκριμένο περιεχόμενο. Ουδόλως ζητείται η εν λόγω δήλωση να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη. Ούτε προκύπτει από την επικαλούμενη διάταξη ότι οι τρίτοι, οι οποίοι δεν συμμετέχουν με κανέναν τρόπο στο διαγωνισμό είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν εγκεκριμένη ψηφιακή ηλεκτρονική υπογραφή απλώς και μόνο επειδή ζητείται μία υπεύθυνη δήλωση από μέρους τους. Αντιθέτως μόνο οι συμμετέχοντες πρέπει να διαθέτουν τέτοια υπογραφή και να την θέτουν στα έγγραφα που συντάσσονται/εκδίδονται από τους ίδιους. Επισημαίνεται ότι σε μια τέτοια προμήθεια «[...]ο κατασκευαστής δεν αποτελεί τρίτο στις τεχνικές ικανότητες του οποίου στηρίζονται οι προσφέροντες-προμηθευτές, δεδομένου ότι αντικείμενο είναι η προμήθεια προϊόντων [...]» (βλ. αιτιολογική έκθεση του Ν.4605/2019). Η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από τη νόμιμη εκπρόσωπο του αντιπροσώπου του κατασκευαστή του προσφερόμενου προϊόντος και έχει το απαραίτητο περιεχόμενο σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης. Ουδόλως αντιληφθήκαμε από τον συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης, ούτε προκύπτει από άλλη νομική διάταξη, ότι τρίτος φορέας, ο οποίος δεν συμμετέχει καθ'

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

ουδένα τρόπο στη διαδικασία όφειλε να διαθέτει ψηφιακή υπογραφή. Η νόμιμη εκπρόσωπος της εταιρείας επικύρωσε το γνήσιο της υπογραφής της στο αστυνομικό τμήμα Τανάγρας ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία σχετικά με το ποιος τελικά έθεσε την υπογραφή στην υπεύθυνη δήλωση. Η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση αναρτήθηκε στον ηλεκτρονικό φάκελο και υποβλήθηκε πρωτότυπη στην αναθέτουσα αρχή κατόπιν της υποβολής της ηλεκτρονικής προσφοράς μας. Η ΑΕΠΠ έχει κρίνει *ad hoc* με την με αριθμ. 622/2018 απόφασή της: «[...]τέλος, όσον αφορά τις υπεύθυνες δηλώσεις της παραγωγού εταιρείας, οι οποίες κατά τη δεύτερη προσφεύγουσα ούτε ψηφιακή υπογραφή φέρουν, ούτε βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, επισημαίνεται ότι έχουν υποβληθεί πρωτοτύπως στην προσφορά και ότι η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής δεν ζητούταν από την διακήρυξη. Για την ψηφιακή υπογραφή πρέπει να λεχθεί ότι προβλέπεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στη διακήρυξη, που δεν περιλαμβάνονται οι υπεύθυνες δηλώσεις, οι οποίες στην περίπτωση μη θέσης ψηφιακής υπογραφής προσκομίζονται πρωτοτύπως σε τρεις εργάσιμες ημέρες[...]». Επομένως, η προσφορά της εταιρείας μας εσφαλμένως απορρίφθηκε εφόσον η απαίτηση για ηλεκτρονική υπογραφή δεν προκύπτει από τους σαφείς όρους της διακήρυξης. Πολύ περισσότερο παρίσταται παντελώς ανατιολόγητη η επίκληση της παραπάνω διάταξης αφού αυτή αφορά έγγραφα που συντάσσονται/παράγονται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. Άλλωστε, η ερμηνεία που δόθηκε από την αναθέτουσα αρχή στην παραπάνω διάταξη έρχεται σε αντίθεση με τη νομολογία του ΔΕΕ, κατά την οποία είναι μη νόμιμοι οι όροι της διακήρυξης που θέτουν εμπόδια στον ανταγωνισμό (C-46/2015), κατά την οποία κρίθηκε μη νόμιμη η απαίτηση γνησίου της υπογραφής σε υπεύθυνη δήλωση καθώς θέτει τεχνητά εμπόδια στον ανταγωνισμό. Υπό το πρίσμα των υποχρεώσεων της αναθέτουσας αρχής περί σαφήνειας της διακήρυξης, έχει παγίως κριθεί ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας απαγορεύουν την απόρριψη της προσφοράς για λόγους που δεν προβλέπονται στη διακήρυξη. Επιπλέον έχει κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης λόγω μη τήρησης υποχρέωσης που προκύπτει

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

καθ'ερμηνεία της νομοθεσίας ή των εγγράφων της σύμβασης. Εν προκειμένω, με δεδομένο ότι η οικεία διακήρυξη αλλά και η νομοθεσία δεν προβλέπουν τέτοια υποχρέωση για τρίτους, πλην τους προσφέροντος, όλως επικουρικώς ακόμη και αν κριθεί ορθή η ερμηνεία της αναθέτουσας αρχής, στο μέτρο που δεν προβλέπεται από σαφή όρο αλλά προκύπτει με ερμηνεία, είναι μη νόμιμος ο αποκλεισμός της εταιρείας μας εκ του λόγου αυτού[...]».

15. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται επί λέξει τα ακόλουθα: «[...]Σας διαβιβάζουμε, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 9 του ΠΔ 39/2017 (ΦΕΚ 64Α/2019) πλήρη φάκελο της υπόθεσης με τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους, οι δε απόψεις της υπηρεσίας δε διαφοροποιούνται από τα όσα αναφέρονται στο με αρ. πρωτ.: 16321/16-10-2019 πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής, η οποία και επικυρώθηκε με την 175/2019 (ΑΔΑ: ΩΜ8ΣΩΞ5-ΕΡΠ)[...]

16. Επειδή η παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: « 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...]

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 36 «Υποχρέωση χρήσης - Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ» του Ν.4412/2016: «5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

προμηθειών και υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν:[...]γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων[...].».

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 37 «Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ» του Ν.4412/2016 (άρθρο 22 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) : «2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει:[...]«β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014.».Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/ 767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφότυπους· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό. Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή.[...] 3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β` 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω».

19.Επειδή, το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασηςπεριέχουν ιδίως :, β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς».

20. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 54 «Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν.4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α` παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της. Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν επίσης να καθαρίζουν αν απαιτείται μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας [...] 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή - όταν αυτά δεν υπάρχουν - σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά [...] 5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές. 6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει. Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή. 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61[...].

21. Επειδή, το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102[...].».

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

22.Επειδή, σύμφωνα δε με το άρθρο 92 του Ν.4412/2016: « [...]2. Στην ανοικτή διαδικασία οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: [...]β) ξεχωριστό σφραγισμένο φάκελο, με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά», εφόσον απαιτείται από τα έγγραφα της σύμβασης, ο οποίος περιέχει τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 94 για τις συμβάσεις που αφορά το άρθρο αυτό και τα προβλεπόμενα στα έγγραφα της σύμβασης. Αν τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς δεν είναι δυνατόν, λόγω μεγάλου όγκου, να τοποθετηθούν στον κυρίως φάκελο, τότε αυτά συσκευάζονται χωριστά και ακολουθούν τον κυρίως φάκελο με τις ίδιες ενδείξεις και όταν το κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς προσδιορίζεται βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας -τιμής, οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν και φάκελο τεχνικής προσφοράς και φάκελο οικονομικής προσφοράς. Οι ως άνω ξεχωριστοί σφραγισμένοι φάκελοι φέρουν επίσης τις ενδείξεις του κυρίως φακέλου της παρ. 1. [...]4. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης. 10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α` 188) [...] 8. Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α` 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή «μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης».

23. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν. 4412/2016: «Περιεχόμενο Τεχνικής Προσφοράς» «[...]4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

24. Επειδή, στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

25.Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 «Δικαίωμα άσκησης προσφυγής» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

26. Επειδή, κατά το άρθρο 2 του ΠΔ 150/2001 (Α' 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), «νοούνται ως: 1. «ηλεκτρονική υπογραφή»: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. «προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» ή «ψηφιακή υπογραφή»: ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. «υπογράφων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα. 4. «δεδομένα δημιουργίας υπογραφής»: μονοσήμαντα δεδομένα, όπως κώδικες ή ιδιωτικά κλειδιά κρυπτογραφίας, που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής. 5. «διάταξη δημιουργίας υπογραφής» ... 6. «ασφαλής διάταξη δημιουργίας υπογραφής» ... 7. «δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής»: δεδομένα, όπως κώδικες, ή δημόσια κλειδιά κρυπτογραφίας, τα οποία χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ηλεκτρονικής υπογραφής. 8. «διάταξη επαλήθευσης υπογραφής» ... 9. «πιστοποιητικό»: ηλεκτρονική βεβαίωση, η οποία συνδέει δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής με ένα άτομο και επιβεβαιώνει την ταυτότητά του. 10. «αναγνωρισμένο πιστοποιητικό»: πιστοποιητικό που πληροί τους όρους του Παραρτήματος I και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ... 11. «πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, που εκδίδει πιστοποιητικά ή παρέχει άλλες υπηρεσίες, συναφείς με τις ηλεκτρονικές υπογραφές. 12. «προϊόν ηλεκτρονικής υπογραφής» ...» Περαιτέρω, στο άρθρο 3 ορίζονται τα εξής: «1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο. ...». Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, έχει κριθεί (βλ. Ελ. Συν 1739/2016 Μείζων Σύνοψη) ότι: α) ως «ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται ένα σύνολο δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας, ενώ ως «ψηφιακή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή» νοείται εκείνη που συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα και είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του, έχει δημιουργηθεί με μέσα που ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται, με τρόπο ώστε να

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

μπορεί να εντοπισθεί επακόλουθη αλλοίωση των δεδομένων, β) για τη δημιουργία ψηφιακής υπογραφής απαιτείται ο υπογράφων να κατέχει διατεταγμένο υλικό ή λογισμικό που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή των «δεδομένων δημιουργίας της υπογραφής», για την επαλήθευση των οποίων απαιτείται η χρήση των «δεδομένων επαλήθευσης υπογραφής» (κώδικες ή δημόσια κρυπτογραφικά κλειδιά) και η έκδοση ηλεκτρονικής Βεβαίωσης, ήτοι ψηφιακού πιστοποιητικού που συνδέει μονοσήμαντα τα «δεδομένα επαλήθευσης μιας υπογραφής» (ή δημόσιο κλειδί) με ένα συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει την ταυτότητα του, εξασφαλίζει τη γνησιότητα του υπογραφόμενου κατ' αυτόν τον τρόπο εγγράφου, την ακεραιότητα του, την εμπιστευτικότητα και τη μη αποποίηση της ευθύνης του υπογράφοντος, γ) η ψηφιακή υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, ήτοι ηλεκτρονική βεβαίωση που εκδίδεται από «πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης» και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής, ήτοι από διάταξη που διασφαλίζει, αφενός ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατ' ουσίαν μοναδικά και απόρρητα και δεν μπορούν με εύλογη βεβαιότητα να αντληθούν από αλλού, ενώ προστατεύονται αποτελεσματικά από το νομίμως υπογράφοντα κατά της χρησιμοποίησής τους από τρίτους και αφετέρου ότι η υπογραφή προστατεύεται από πλαστογραφία με τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής, τόσο κατά το ουσιαστικό όσο και κατά το δικονομικό δίκαιο, ενώ συνιστά μέθοδο απόδειξης της γνησιότητας του ηλεκτρονικού εγγράφου. Επομένως, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που φέρουν ασφαλή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εξομοιώνονται, από πλευράς έννομων συνεπειών, πλήρως, με τα ιδιοχείρως υπογεγραμμένα έγγραφα και αναπτύσσουν αυξημένη αποδεικτική δύναμη (άρθρο 445 ΚΠολΔ) και, εφόσον η γνησιότητα του περιεχομένου τους δεν αμφισβητείται, αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον ψηφιακώς υπογράφοντα δ) τα πιστοποιητικά δημιουργίας ψηφιακής υπογραφής που έχουν εκδοθεί από φορέα παροχής υπηρεσιών πιστοποίησης εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους καλυπτόμενους από τη

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ηλεκτρονική υπογραφή τομείς, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τις αντίστοιχες υπηρεσίες πιστοποίησης, που παρέχονται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, τα δε προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία συνάδουν με την κείμενη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεπάγονται τις ίδιες έννομες συνέπειες με τα αντίστοιχα προϊόντα ψηφιακής υπογραφής, τα οποία προέρχονται από την Ελλάδα, ε) ηλεκτρονικό έγγραφο είναι το σύνολο των δεδομένων, τα οποία, αφού εγγραφούν στο μαγνητικό δίσκο ενός Η/γ, αποτυπώνονται στη συνέχεια, κατά τρόπο αναγνώσιμο από τον άνθρωπο, στην οθόνη του Η/Υ ή εκτυπώνονται στον προσαρτημένο εκτυπωτή (print - out) και αποτελούν απεικόνιση της εγγραφής που έχει καταχωρηθεί στη μαγνητική επιφάνεια του σκληρού δίσκου του Η/Υ. Ως εκ τούτου, το εκτύπωμα (print - out) ενός ηλεκτρονικού εγγράφου αποτελεί το πρωτογενές ηλεκτρονικό έγγραφο (ΑΠ 35/2011, 570/2010, 441 /2007, 1094/2006, 902/2006, 578/2005). Συνεπώς, έγγραφα που εκδίδονται ηλεκτρονικά, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής (ψηφιακής) υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις της Οδηγίας 99/93/ΕΚ, θεωρούνται νομίμως υπογεγραμμένα, έχουν δε την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και έχουν ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή τους και μόνο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επικύρωσή τους.

27.Επειδή, σύμφωνα με την ΥΑ 569//2017 (ΥΑ 56902/215 ΦΕΚ Β 1924 2017): «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων», που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης και ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 8 «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων»: «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με: • την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία»[...] • την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς», ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπό)φακέλους: - «Δικαιολογητικά Συμμετοχής -

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

Τεχνική Προσφορά» - «Οικονομική Προσφορά» - «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου».[...]β. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας[...]. Στο άρθρο 15 της πιο πάνω Υπουργικής Απόφασης, περί υποβολής προσφορών – αιτήσεων συμμετοχής, ορίζεται: «1. Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών και Αιτήσεων Συμμετοχής. 1.1. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή τους σε διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης μέσω του Συστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρούσης. 1.2 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά τους σε ηλεκτρονικό φάκελο μέσα στη προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Τα περιεχόμενα του ανωτέρω φακέλου ορίζονται ως εξής: (α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής–Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα.[...] Ο χρήστης- οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: 1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. 1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille). 1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων.[...]2. Υποβολή αιτήσεων συμμετοχής. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν τις αιτήσεις συμμετοχής τους μέσω του Συστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, τα έγγραφα της σύμβασης και την παρούσα, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων της παρ. 1.2.1 του παρόντος άρθρου.[...].»

28. Επειδή, στο άρθρο 1 του Ν. 4250/2014 «Κατάργηση της υποχρέωσης επικυρώσεων αντιγράφων εγγράφων» ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Το άρθρο 1 του ν. 2690/1999 (Α 45) τροποποιείται ως εξής: Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις. 2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α 45) καταργούνται και η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής: «2.α. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα Δικαστήρια

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

όλων των βαθμών, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. β. Δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ και των εγγράφων που προσκομίζονται για δικαστική χρήση, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α ή επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων αυτών από τους ενδιαφερόμενους για το σύνολο των συναλλαγών τους με τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α. Αντί πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους. Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α. [...]

29. Επειδή, στους όρους της διακήρυξης ορίζεται ότι: «[...]

1.3. Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης»: «[...]

Οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και οποιοδήποτε σημείο αυτών, όπως περιγράφονται στη μελέτη 10/2018 της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Πλατανιά, η οποία και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, θεωρούνται και ουσιώδεις και απαραίτητες, εκτός αν αναφέρεται ότι αποτελούν προτίμηση της Υπηρεσίας[...]

«2.4.2. Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών»:

«2.4.2.1 Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, σε ηλεκτρονικό φάκελο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Ν.4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36,

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

37 και την ΥΑ 56902/2015[...] Για τη συμμετοχή στον ηλεκτρονικό διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που στηρίζεται σε εγκεκριμένες υπηρεσίες πιστοποίησης [...] και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα[...]

2.4.3.2 οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα : (α) έναν υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα [...].

2.4.2.5 ο χρήστης του συστήματος υποβάλλει τους παραπάνω υποφακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή PDF, και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, χωρίς να απαιτείται η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής[...] στις περιπτώσεις που με την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα αυτά γίνονται δεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν.4250/2014, είτε και σε απλή φωτοτυπία εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης [...] εντός τριών εργασίμων ημερών από την υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται στην αναθέτουσα αρχή υποχρεωτικώς σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομιστούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τις διατάξεις του 11 παρ.2 του Ν.2690/1999, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 του Ν.4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι, ενδεικτικά, η εγγυητική επιστολή, τα ιδιωτικά έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο [...]

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

«2.4.3.2 Τεχνική προσφορά» : «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο «Απαιτήσεις-τεχνικές προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, σύμφωνα με την μελέτη 27/2019 της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας, για κάθε τμήμα που συμμετέχει ο υποψήφιος, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει, ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 του Ν.4605/2019[...]. Συγκεκριμένα ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς για κάθε Τμήμα που συμμετέχει ο υποψήφιος, επί ποινή αποκλεισμού, περιλαμβάνει : [...]. 5. Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου κατασκευής ή του επίσημου αντιπροσώπου στην Ελλάδα, στο οποίο θα κατασκευαστούν τα υλικά (για την περίπτωση που μέρος του υπό προμήθεια είδους θα κατασκευαστεί από τον υποψήφιο, η υπεύθυνη δήλωση θα περιλαμβάνει το υπόλοιπο), στην οποία θα δηλώνει ότι: (α) αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης της σύμβασης στον διαγωνιζόμενο (β) θα καλύψει τον Δήμο με ανταλλακτικά τουλάχιστον για 10 χρόνια, ακόμη και απευθείας αν αυτό κριθεί σκόπιμο (γ) θα καλύψει τον Δήμο με την προσφερόμενη εγγύηση ακόμη και απευθείας, αν αυτό απαιτηθεί.

«2.4.6. Λόγοι απόρριψης της προσφοράς»: «Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 91 του Ν.4412/2016, η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει σε κάθε περίπτωση προσφορά, η οποία δεν υποβλήθηκε εμπρόθεσμα με τον τρόπο και το περιεχόμενο που ορίστηκε παραπάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους [...]. 2.4.2 (Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφοράς), 2.4.3 (περιεχόμενο φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς) [...]». Επίσης, η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 2.4.3.2 περ. 5 της διακήρυξης, επαναλαμβάνεται στην «Μελέτη Προμήθειας με αριθμ. 27/2019», που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης: «[...]προκειμένου

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

να αποδειχθεί ότι πληρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια προϊόντων, πρέπει να κατατεθούν στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, επί ποινή αποκλεισμού, για κάθε τμήμα που συμμετέχει ο υποψήφιος: «[...] : [...] 5. Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου κατασκευής ή του επίσημου αντιπροσώπου στην Ελλάδα, στο οποίο θα κατασκευαστούν τα υλικά (για την περίπτωση που μέρος του υπό προμήθεια είδους θα κατασκευαστεί από τον υποψήφιο, η υπεύθυνη δήλωση θα περιλαμβάνει το υπόλοιπο), στην οποία θα δηλώνει ότι: (α) αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης της σύμβασης στον διαγωνιζόμενο (β) θα καλύψει τον Δήμο με ανταλλακτικά τουλάχιστον για 10 χρόνια, ακόμη και απευθείας αν αυτό κριθεί σκόπιμο (γ) θα καλύψει τον Δήμο με την προσφερόμενη εγγύηση ακόμη και απευθείας, αν αυτό απαιτηθεί[...]».

30.Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων της δξων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

31.Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

32.Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

33.Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C 19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C 396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31). Περαιτέρω,

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

έχει, επίσης, κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτό υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητά από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση Pippo Pizzo, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51).

34.Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

35.Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου...», «οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

36.Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

37. Επειδή σε συνέχεια των ως άνω σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, είχε κριθεί κατά το προγενέστερο θεσμικό καθεστώς ότι όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείψει αντίθετης ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009), πολλώ, δε, μάλλον όταν υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι συγκεκριμένος όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού.

38. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001,

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣΤΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, ΟΛ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναιτιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣΤΕ 2418/1976, 1061/1981). Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία η Διοίκηση αποδεικνύει ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας (Α.Τάχος. *Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας*, Εκδόσεις Σάκκουλα) ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στη διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά ΕΤΕπ, Τ 461/08, EU:T:2011:494, σκέψη 122, και αποφάσεις της 25ης Φεβρουαρίου 2003, Strabag Benelux κατά Συμβουλίου, Τ 183/00, EU:T:2003:36, σκέψη 55, της 24ης Απριλίου 2013, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, Τ 32/08, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:213, σκέψη 37, και

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

της 28ης Ιουνίου 2016, AF Steelcase κατά EUIPO, T 652/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:370, σκέψη 43).

39. Επειδή, όπως έχει κριθεί κατά την έννοια των διατάξεων που αναλύθηκαν υπό τις σκέψεις 17, 18, 26, 27 στο πλαίσιο διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων μέσω Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ., οι οικονομικοί φορείς υποβάλουν το σύνολο των εγγράφων της προσφοράς τους ηλεκτρονικά, μεταξύ των οποίων στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά», τα οποία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και, εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. Η απαίτηση αυτή της διακηρύξεως, σκοπούσα στην ασφαλέστερη διαπίστωση της ηλεκτρονικής ταυτότητας του προσφέροντος οικονομικού φορέως, έχει ως αποτέλεσμα την εμπιστευτικότητα και ακεραιότητα των προς αποστολή ηλεκτρονικών αρχείων, αλλά και την προστασία του απορρήτου των ηλεκτρονικών συναλλαγών που λαμβάνουν χώρα κατά την διεξαγωγή του διαγωνισμού. Περαιτέρω, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η απαίτηση της διακηρύξεως περί ψηφιακής υπογραφής αφορά στην ψηφιακή υπογραφή των εγγράφων και δικαιολογητικών που εκδίδονται από τον προσφέροντα οικονομικό φορέα, δεν απαιτείται δε και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, η κατοχή ψηφιακής υπογραφής από συντάκτες εγγράφων, οι οποίοι δεν φέρουν την ιδιότητα του προσφέροντος στον ένδικο διαγωνισμό (ΔΕφΑθ 260/2019).

40. Επειδή, με τον μοναδικό λόγο της προσφυγής της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι εσφαλμένως η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά της για τον λόγο ότι δεν ήταν ψηφιακά υπογεγραμμένη η υποβληθείσα με την τεχνική προσφορά της υπεύθυνη δήλωση της ατομικής επιχείρησης «...», η οποία δεν συμμετέχει στον υπό κρίση διαγωνισμό και κατ' ουδένα τρόπο μπορεί να νοηθεί ως προμηθεύτρια ή τρίτη στις ικανότητες

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

της οποίας στηρίζεται η προσφεύγουσα και η οποία (υπεύθυνη δήλωση) προσκομίστηκε στο πλαίσιο του όρου 2.4.3.2 της διακήρυξης προς απόδειξη της πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης. Τούτο δε διότι, αφενός μεν η σχετική υποχρέωση δεν προβλέπεται στη διακήρυξη ούτε στον Νόμο, τυγχάνει δε απολύτως εσφαλμένη η αιτιολόγηση της προσβαλλομένης με την επίκληση της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 8 της ΥΑ 56902/215/2017, αφού ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι είναι εφαρμοστέα στην υπό κρίση περίπτωση. Επικουρικά δε η προσφεύγουσα προβάλλει, για την περίπτωση που γίνει ερμηνευτικά δεκτή η υποχρέωση της ανωτέρω εταιρείας να διαθέτει ψηφιακή υπογραφή, ότι, κατά παγία νομολογία, δεν είναι δυνατός ο αποκλεισμός προσφοράς για υποχρέωση που δεν προβλέπεται με σαφήνεια και προκύπτει ερμηνευτικά από τη διακήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης.

41. Επειδή, ακόμη, από τις προεκτεθείσες διατάξεις των άρθρων 2.4.2.1, 2.4.2.5 και 2.4.3.2 της διακήρυξης, αυτοτελώς και συνδυαστικώς ερμηνευόμενες, προκύπτει ότι οι διαγωνιζόμενοι φορείς οφείλουν να υποβάλουν την προσφορά τους ηλεκτρονικώς, μέσω του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., στο οποίο πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι και επί πλέον, απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής. Ωστόσο, εκ των ανωτέρω διατάξεων δεν απαιτείται και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, η κατοχή ψηφιακής υπογραφής από συντάκτες εγγράφων, οι οποίοι δεν φέρουν την ιδιότητα του προσφέροντος (βλ. το άρθρο 2 του Ν.4412/2016 αναφορικά με την έννοια «προσφέρων»). Έτι περαιτέρω, από τους αυτούς ως άνω όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι για την παραδεκτή συμμετοχή στον επίδικο διαγωνισμό συμμετέχοντος οικονομικού φορέως, απαιτείται αυτός να υποβάλει, μεταξύ άλλων, με την τεχνική προσφορά του υπεύθυνη δήλωση του αντιπροσώπου του κατασκευαστή του προσφερόμενου προϊόντος ή του επίσημου αντιπροσώπου του στην Ελλάδα, με το προβλεπόμενο στο άρθρο 2.4.3.2 περ. 5 της διακήρυξης περιεχόμενο, η οποία υποβάλλεται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

N.4250/2014, δηλαδή είτε σε πρωτότυπο είτε σε αντίγραφο θεωρημένο από δημόσια αρχή και, εντός τριών εργασίμων ημερών από την υποβολή της, προσκομίζεται στην αναθέτουσα αρχή υποχρεωτικώς σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, σε πρωτότυπη μορφή. Συνεπώς, εν όψει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, η υποβολή της ως άνω δηλώσεως εκ μέρους των προσφερόντων οικονομικών φορέων με το ανωτέρω περιεχόμενο, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στον διαγωνισμό, παράβαση δε του εν λόγω κανόνα καθιστά την προσφορά απαράδεκτη κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 2.4.6 της διακήρυξης.

42. Επειδή, ωστόσο, υπό τα προεκτεθέντα στις σκέψεις 39,41 δεδομένα, η υπεύθυνη δήλωση τρίτης εταιρείας, η οποία δεν διαθέτει την ιδιότητα της προσφέρουσας, δεδομένου ότι κατά την έννοια που αποδίδεται στο άρθρο 2 του Ν.4412/2016, ως προσφέροντες νοούνται οι υποβάλλοντες προσφορά στον ένδικο διαγωνισμό, που απαιτείται προς απόδειξη της πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, δεν παρίσταται ως μη νομίμως υποβληθέν δικαιολογητικό εκ μόνου του γεγονότος ότι ήταν ιδιοχείρως και όχι ηλεκτρονικώς υπογεγραμμένο εφόσον διαθέτει και βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής. Τούτο δε, ενόψει του ότι, αφενός μεν η ψηφιακή υπογραφή του συγκεκριμένου δικαιολογητικού δεν τάσσεται από τη διακήρυξη του επίδικου διαγωνισμού, και δη επί ποινή αποκλεισμού, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφοράς, εφόσον στους σχετικούς ως άνω αναφερθέντες όρους δεν περιέχεται τέτοια ρήτρα, και, αφετέρου λαμβανομένου υπόψη ότι δεν τίθεται εν αμφιβόλω το μείζον εν προκειμένω ζήτημα, δηλαδή η γνησιότητα του δικαιολογητικού αυτού, καθώς και η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισεως των διαγωνιζομένων [πρβλ. Ε.Α. 29/2019, 268/2017, σκ. 9, ΔΕφΑθ (Τμ.ΙΒ) 260/2019, ΕλΣυν (Ζ΄ Κλ.) 234/2018, ΕλΣυν (VI Τμ.)296/2018, ΔΕφΠατρών 7/2018].

43.Επειδή, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της προσφεύγουσας, υπέβαλλε στον ηλεκτρονικό φάκελο της τεχνικής προσφοράς της υπεύθυνη δήλωση, μη ψηφιακά υπογεγραμμένη, της νομίμου εκπροσώπου της αντιπροσώπου της κατασκευάστριας εταιρείας του

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

προσφερόμενου στο Τμήμα 3 του διαγωνισμού κλαδοθρυμματιστικού μηχανήματος, κας ..., με το προβλεπόμενο στο άρθρο 2.4.3.2 περ. 5 της διακήρυξης, που αντίστοιχα προβλέπεται και στην Μελέτη 27/2019 προς απόδειξη της πλήρωσης της σχετικά προβλεπόμενης τεχνικής προδιαγραφής. Η εν λόγω δήλωση φέρει ιδιόχειρη υπογραφή, με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής της υπογράφουσας από το ΤΑ Τανάγρας. Περαιτέρω, όπως βεβαιώνει η αναθέτουσα αρχή στο από 19396/12-12-2019 έγγραφό της κατόπιν διευκρινιστικού ερωτήματος της εισηγήτριας: «[...] η παραπάνω υπεύθυνη δήλωση της κας ... ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΕ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ενώπιον της αναθέτουσας αρχής. Η υπεύθυνη δήλωση ήταν ένα από τα περιεχόμενα του φακέλου "Δικαιολογητικών συμμετοχής – Τεχνικής Προσφοράς" που κατατέθηκε στο πρωτόκολλο του Δήμου στις 07/10/2019, λαμβάνοντας αριθμό πρωτοκόλλου 15670, τη 3η εργάσιμη ημέρα μετά την ηλεκτρονική υποβολή της προσφοράς της εταιρείας ... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ , όπως προβλέπεται στο 2.4.2.5 άρθρο της με αρ. πρωτ.: ... Διακήρυξης της παραπάνω διαγωνιστικής διαδικασίας[...].».

44.Επειδή, όπως προκύπτει από την αιτιολογία της προσβαλλομένης η μοναδική πλημμέλεια που αποδίδεται στην προσφορά της προσφεύγουσας είναι η έλλειψη ψηφιακής υπογραφής της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 8 της ΥΑ 56902/2017. Πλην, όμως, όπως ανωτέρω εκτέθηκε υπό τις σκέψεις 29, 39,41 ούτε στον Νόμο ούτε στην οικεία διακήρυξη προβλέπεται η υποχρέωση τρίτου, που δεν συμμετέχει στον διαγωνισμό και δεν έχει την ιδιότητα του προσφέροντος οικονομικού φορέα, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν.4412/2016, και, επομένως, ούτε θα συμμετάσχει στη διαγωνιστική διαδικασία ούτε θα του ανατεθεί η σύμβαση ή μέρος αυτής, να διαθέτει ψηφιακή υπογραφή. Αντιθέτως, τόσο στον νόμο, όσο και στη διακήρυξη προβλέπεται τέτοια υποχρέωση αποκλειστικά και μόνο για τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς και για τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί/εκδοθεί από τους ίδιους. Επομένως, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, έγγραφα συνταχθέντα/εκδοθέντα από τρίτους

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

φορείς δεν απαιτείται να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα αλλά θα πρέπει να υποβάλλονται με την μορφή και τον τρόπο που προβλέπεται στη διακήρυξη και στον Ν.4250/2014. Υποχρέωση που, εν προκειμένω, σε κάθε περίπτωση, τηρήθηκε με την ηλεκτρονική ανάρτηση αντιγράφου της υπεύθυνης δήλωσης, ιδιοχείρως υπογεγραμμένης και φέρουσας βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από φορέα της παρ. 2 α του άρθρου 1 του Ν.4250/2014, ήτοι την Ελληνική Αστυνομία και, περαιτέρω, με την εμπρόθεσμη προσκόμιση αυτής και στο πρωτότυπο σε έντυπο αρχείο και σφραγισμένο φάκελο στην αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, ενόψει του γεγονότος ότι η επικαλούμενη από την αναθέτουσα αρχή απαίτηση ουδόλως προβλέπεται στο Νόμο και την διακήρυξη, ούτε εν προκειμένω αμφισβητείται το μείζον, ήτοι το πρόσωπο που έθεσε την υπογραφή και η γνησιότητα του εγγράφου, καθώς και των αρχών της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης, η προσφορά της προσφεύγουσας έπρεπε να γίνει δεκτή (βλ. σκέψη 39,41). Επομένως, ο σχετικός λόγος της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

45.Επειδή, η εισήγηση γίνεται δεκτή.

46.Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή.

47.Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή

Ακυρώνει την υπ' αριθμ.175/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2019 και εκδόθηκε την 20 Δεκεμβρίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Αριθμός απόφασης: 1424 / 2019

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ-ΜΑΡΙΑ
ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΙΣΜΙΡΗ**